

DOMOVINA

izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Izpolnajte in vračajte nabiralne pole za „Kažipot“!

Poslanski kandidat za ptujsko okrožje dr. Miroslav Ploj.

V Poličanah se je vršil dne 11. t. m. shod zaupnih mož za sodne okraje Ptuj, Ormož, Št. Lenart, Rogatec, Šmarje, Brežica, Kozje, Sevnica, Ljutomer, Gornja Radgona, ki volijo skupaj enega poslanca v splošnem volilnem razredu za štajarski deželni zbor.

Dolgo se v teh okrajih ni določil kandidat in že se je mislilo, da se utegnejo volilci razcepiti v več struj, ker so razni kandidati nameravali poseči v volilno bcrbo na svojo roko. S tem bi podali našim narodnim nasprotnikom in vladi neprijazno sliko naših razmer, kar bi bilo gotovo narodni stvari v škodo.

Zato nas veseli novica, da so se zaupniki vseh volilnih okrajev zedinili za moža, katerega bode lahko vsak narodno misleč volilec volil, in sicer dosedanega državnega poslanca, dvornega svetnika dr. Miroslava Ploja.

Dr. Miroslav Ploj pozna spodnještajarske razmere prav dobro in je že večkrat pokazal, da rad stori za svoje volilce vse, kar se v danih neprijaznih razmerah doseči da. Vsled tega vse volilce ptujskega volilnega okoliša pozivljamo, naj z vsemi močmi delajo nato, da bode izid volitev sijajno dokazal narodno in državljansko zavednost in zrelost slovenskega prebivalstva gori naštetih okrajev naše dežele.

Zdi se nam, da ne bomo preveč pogostoma in čez potrebo nujno opozorili na posebno važnost bodočih neposrednih volitev. Njih odločilni pomen ne tiči v zmagi slovenskega kandidata, ampak v moralni klofuti vladi in Nemcem, ki naj izprevidijo, da je vse njih izpodkopujoče delo na Spodnjem Štajarskem prazno delo in da se narodna in politična zaveza slovenski strani vsled nemške demoralizacije le okreplja in utrjuje.

Nemški listi so pred kratkim dvignili klic, naj bi se ustanovila „štajerčevska“, to se pravi odpadniška stranka na Spodnjem Štajarskem. — Volilci ptujskega volilnega okoliša, vas se to sramotno nemško izzivanje v prvi vrsti tiče! — Vsakdo, kdor ima volilno pravico, posluži se je in oddaj svoj glas za slovenskega narodnega kandidata dr. Miroslava Ploja. Število slovenskih glasov naj se izkaže ogromno nasproti številu odpadnikov. — To ogromno število slovenskih glasov, bodi mogočen žrebelj v rakev „štajerčevstva“, odpadništva.

V imenovanih okrajih živi vsepovsod mnogo probujenih in narodnovnetih mož. Tem velja v prvi vrsti naš klic, naj vplivajo, da vse gre na volišče dne 20. septembra, da se izkaže slovenska zaveza in dokaže slovenski značaj Spodnje Štajarske.

V celjskem okolišu se naj to razvidi iz števila volilcev narodnega kandidata Ferdo Roša,

v ptujskem pa v soglasni izvolitvi kandidata narodne stranke dr. Miroslava Ploja!

Članom in prijateljem akad. društva „Gorotan“!

Kakor znano, ustanovile se je slov. akad. društvo „Gorotan“. Ta veselil pojav zbujačo se narodne zavesti med dijaki mora povzdigniti koroške Slovence in jih navdušiti za vztrajno delo, ker vidijo, da niso osamljeni, ampak da imajo brate sotrudnike, ki jih razumejo in z njimi soglašajo. Posebno v sedanjem času, ko nas naši nasprotniki napadajo od vseh strani, se moramo vzbujati in odločno upirati veliki pogubonosni povodnji, ki hoče popolnoma zaliti naše pristno slovenske pokrajine.

Ustanovitev našega društva je našla prav globoko zanimanje med Slovenci. To je natanko pokazal ustanovni shod, ki se je vršil dne 27. julija t. l. v dvorani „Narodnega doma“ v Velikovu. Od blizu in daleč so nas posetili vrli in navdušeni gostje, tovariši so došli v prav lepem številu, da je bila dvorana napolnjena do zadnjega kotička. Vsi zbrani so občutili, kako nas potrebe novega časa silijo k posvetovanju, k organizaciji, k sklepom in k dejanjem. Zaradi tega se podpisana v imenu vseh tovarišev društvenikov prav presrečno zahvaljujeta vsem obiskovalcem ustanovnega shoda in vsem podpornikom društva ter prosita prav presrečno, da bi koroški rodoljubi svoje zanimanje in svojo navdušenost tudi znanprej ohranili globoko v svojem srcu in je pokazali s tem, da naše društvo radi podpirajo.

Majhno število naših rodoljubov je že doneslo kamenček k poslopju, katero hočemo zidati in na katerem bode slonelo celo Slovenstvo, in podpisani blagajnik se tem potom vsem velenjenim podpornikom prav srčno zahvaljuje. Prosi pa tudi vse rodoljube in rodoljubkinje, da bi podpirali novorojeno dete „Gorotan“ in da blagovolijo podpore svoje pošiljati podpisaneu blagajniku, ki bo podpornike in njihove prispevke pravočasno in točno objavil v „Miru“.

Da potrebuje vsako društvo denarja, to bo vsak spoznal. Vsak podpornik našega društva žrtvuje celi Sloveniji. Naročili smo „Narodne koleke“ (1 kolek 2 vin.), katere bomo prodajali in razpošiljali po vsem Slovenskem v prid „Učiteljskega doma“. Da je za vzbujenje našega naroda pouk, torej šola najvažnejše sredstvo, ni treba povdarjati. Trdno smo prepričani, da bode lepša in veselejša naša bodočnost, ako bomo dobili v narodnem duhu delujoče učitelje. To hočemo in to moramo doseči. Slabi smo in zato torej iščemo pri rodoljubih pomoči. „Narodni kolek“ je tedaj za razvitek našega naroda velevažnega pomena in podpisani blagajnik vabi vse tovariše in člane društva, da mu poročajo svoje naslove in da blagovolijo naročiti pri podpis. blagajniku kolikor mogoče veliko število „Narodnih kolekov“, katere bode gotovo vsak lahko prodal v svoji domačiji pri raznih priložnostih.

Složno hočemo delovati, složno hočemo buditi, dragi tovariši, našo Koroško in akoravno

naše slovenske pokrajine že popolnoma v nemškutariji medljo, — bodočnost je naša.

Predsednik: Fran Mischitz, stud. phil.
v Borovljah, Koroško.

Blagajnik: Rud. Raunik, abit.
na Trati, pošta Borovlje, Koroško.

Celjske in štajarske novice.

— V nedeljo, dne 21. avgusta k Sv. Frančišku Ksaveriju! Še enkrat opozarjamo narodnjake gornjegrajskega okraja na volilni shod pri Sv. Frančišku Ksaveriju. Vrši se po 3. uri popoldne. Predstavi se kandidat g. F. Roš ter bodo nastopili še razni drugi govorniki. Pričakujemo obile udeležbe vseh, ki narodno mislijo in čutijo!

— Šoštanj. Preteklo nedeljo se je vršil v Šoštanju velepomniljiv shod. Ob pol 9. uri je otvoril volini shod v Rajšterjevi gostilni dež. poslanec Ivan Vošnjak ter precej mnogo goštevilo zbranim županom in drugim uglednim volilcem predstavil kandidata za deželnozborske volitve Ferdo Roša. Slednji je v gladkem in zelo poljudnem govoru povdarjal nekatere prav umestne točke programa, za čegar uresničenje se hoče kot poslanec potegovati. Pomanjkanju kmetijskih delavcev bi se naj odpomoglo z zakonom o prekrbljenju za starost. Zavarovalnice zoper ogenj, točo, povodnji bi naj prevzela dežela ter brez dobičkarije poslovala. Štajarska kmetijska družba, ki sprejme na leto 100 000 K podpore, plačane s skupnimi davki, ne stori nič za slovenski del dežele. Zahtevati moramo delitev iste v skupino za Srednje in Gornje ter za Spodnje Štajarsko. Potegoval se bode kakor dosedanji poslanci za ustanovitev slovenskih meščanskih in kmetijskih šol. Žigosa krivico, ki se godi spodnještajarskemu slovenskemu učitelstvu, ki uživa skoro izključno tretji plačilni razred. Deloval bode na odpravo tretjega plačilnega razreda. Ako mu volilci izkažejo z mnogobrojno udeležbo pri volitvi svoje zaupanje, zastavil bode vse svoje moči za blagor istih. Kot govornika celjskega političnega društva „Naprej“ sta dr. Josip Karlovšek in dr. Vekoslav Kukovec v obsežnih z velikim odobravanjem sprejetih govorih obrazložila pomen in način novih volitev ter kandidature kandidata slovenske narodne stranke Ferdo Roša. Dr. V. Kukovec z ozirom na navzočnost nekaterih socialnih demokratov pojasnil, da so mogli Slovenci določiti svojega kandidata le z ozirom na stiskani položaj v narodnem oziru in vsled tega le odločno narodnega moža, upreti se pa morajo internacionalnemu demokratu. Socialnemu demokratu Čobalu se je podelila beseda, a ker je hotel isto proti volji ljudstva preobsežno izrabljati, bila mu je odvzeta. Dr. J. Karlovšek je z vznešenimi besedami dokazal volilcem nujno potrebo, da se s prihodnjimi volitvami dokaže slovenski značaj dežele. Župan iz Št. Ilja J. Koren se je v imenu volilcev navdušeno zahvalil govornikom in pozdravil kandidature narodnjaka Roša ter se je soglasno sprejela resolucija, da se voli g. Ferdo Roš.

— Slovenji graдец. Nad pričakovanje lepo se je obnesel volilni shod v Slovenjem gradu, dne 14. avgusta. Ob 3. uri popoldne je v „Narodnem domu“ pričakovalo poslanskega kandi

data za dež. zbor, g. Ferdo Roša obila množica samih resnih slovenskih mož volilcev tega okraja. Zborovanje je otvoril župnik Fr. Pečnik, na čegar predlog je bil predsednikom izvoljen veleposestnik Ivan Rogina. Dr. V. Kukovec je v razumljivi obliki opisal važnost bližajočih se volitev, želeč naj bi te volitve sijajno dokazale slovensko narodnost slovenjegraškega okraja. Kandidat Ferdo Roš je razvil v splošno zadovoljnost zbranih volilcev svoj program podobno kakor na shodu istega dne v Šoštanju. Dr. Josip Karlovšek je ob najživahnejšem pritrjevanju vspodbujal k vztrajnemu delu za volitve in sploh za okrepitev in napredek narodne stvari v tem okraju. Nadžupnik J. Lenart je pozivljaj poslance, naj zastavijo vse moči pri vladi ter ji razjasnijo, da se ji bode tresti pred slovenskim narodom, če dosedanje zatiranje narodov ne preneha. Sprejela se je podobno kakor isti dan v Šoštanju soglasno resolucija: Dne 14. avgusta 1904 na volilnem shodu v Slovenjem gradu zbrani slovenski volilci sprejmejo kandidaturu kandidata slovenske narodne stranke g. Ferdo Roša z za dovoljstvom na znanje ter sklenejo z vsemi močmi delovati na izvolitev istega svojim poslancem z ogromnim številom glasov. Predsednik Ivan Rogina je zaključil po opetovanem opominu volilcev zaradi udeležbe pri volitvah ta sijajni shod, ki je v čast slovenstvu slovenjegraškega okraja.

— **Vojaška vest.** Poveljnik štajarskega orožništva, polkovnik Adolf Smole, je šel v pokoj ter dobil pri tej priliki red železne krone tretje vrste; na njegovo mesto pride dosedanji orožniški poveljnik iz Bukovine, polkovnik Jurij pl. Catargi.

— **Nemarnost,** ki se kaže po raznih ulicah in potih, ki spadajo v oskrbovalno področje mestnega sveta, je pač že taka, da presega vse meje. Naj gre le kdo po levem bregu Savinje mimo kopaljšč, in tu se mu lahko prigodi, da se na lepem pobije. Na vsako toliko korakov štrli tu iz pota najmanj deset centimetrov visok štirivogelni kamen, v katerega človek zadene z ного in pade. Videli smo, kako se je služkinja, ki je nesla na rokah otroka, spoteknila nad takim kamenom in z otrokom vred padla, da smo mislili, da mora i ona i otrok imeti kosti polomane. In res, obvarovala je otroka, a sama se je hudo pobila na roki. Seveda no, kaj se hoče: pred zalogo moke iz „Stinkmühle“ se je mestni tlak lepo izravnal, da morejo vozovi zraven, a tamkaj, kjer bi bilo v resnici treba kaj popraviti, tam se ne stori nič. Naj gre samo kdo ob deževnem vremenu skozi vrtno ulico! Skoraj bi se moral zavarovati pri kaki zavarovalni družbi, kajti nevarnost je velika, da ostane v blatu. Kako je okrog spomenika cesarja Josipa, ve vsak. Prepričani smo, da bi Josip II., če bi mogel, stopil s svojega podstava in dal celemu mestnemu svetu pošteno klofuto za njegovo brigo in skrb za zlepšanje svoje najbližje okolice. Tako bi mogli napisati še marsikaj, pa kaj, ker vemo, da nič ne izda. Sicer pa za nas zadostuje, da smo opozorili na take nemarnosti, kajti ako se zgodi nesreča, bomo vsaj vedeli, komu je pripisovati krivdo.

— **Nemci med seboj.** Sicer bi nas stvar ne zanimala toliko, toda izza zadnjih volitev v celjski okrajni zastop smo si jako dobro zapomnili možakarja, ki je stal prošli petek pred tukajšnjim okrajnim sodiščem, celjskega „nemškega“ mesarja Grenka. Mož je ob času volitev v okrajni zastop kaj pridno agitiral pri Slovencih za celjske „nemške“ prvake in zato naj tudi izve svet, kak je ta mož. Pred nekaj časom je imela celjska mesarska zadruga zborovanje pri „zamorcu“. Tega zborovanja se je hotel udeležiti tudi sin tukajšnjega mesarja Rebevška. Toda jedva je stopil v zborovalni prostor, že ga je Grenka pograbil, in vrgel vun, ga zunaj pograbil za ušesa ter tresel, da je zdravnik konstatiral lahko poškodbo. Neka priča je to pod prisego potrdila. Seveda je bilo čuti tudi nekaj „lepih“ besed, kakor „ušivec“. Obravnava je bila jako zanimiva, posebno zato, ker se je Grenka vedno bolj in bolj zapletal ter ob vsaki priliki zopet žalil tožitelja, češ, da je ponaredil svoje izučno spričevalo, da je pričo opijani in nago-varjal, da bi izpovedala njemu v prid itd., tako

da ga je sodnik opozoril: „Bili ste že mnogokrat kaznovani, glejte, da se ne zakopljete vedno bolj in bolj.“ Končno je bil Grenka obsojen na 80 K globe, oziroma 8 dni zapora. Bog mu jih blagoslovi, kajti pošteno jih je „zaslužil“! Kakor smo že rekli, bi nas sicer ta stvar ne zanimala, ali iz zgoraj navedenega vzroka smo pribili to kazen, da bo naše ljudstvo izpoznalo, kakšne ljudi pošilja celjska „nemška“ stranka kot agitatorje na deželo. Skoraj bi se bilo bati, da se tudi zunaj zgodi kaj takšnega, ako bi volilec ne hotel prav hitro ubogati, kajti agitator bi ga morda tudi pograbil za ušesa. Kdor je bil že večkrat kaznovan zaradi sličnih „razžalenj“, takemu bi bilo morebiti pač vseeno, ako razžali enega več, ali enega manj. Sicer pa kazen za gospoda Grenka ne bo ravno pretežka, saj mu tudi Slovenci pridno nosijo svoje kronce za njegovo „nemško“ meso.

— **Otvoritev „Narodnega doma“ v Brežicah** je uspela nad vse pričakovanje sijajno. Za danes naj samo pripomnimo, da je ta slavnost v resnici imela oni velikanski uspeh, katerega so se nadejali brežiški narodnjaki v vsakem oziru. Da je prišlo tuptam do neljubih dogodkov, je pač kriva ona nemčurska zagrizenost, ki ne more videti Slovence živega. Da se je „redarstvo“ po svoje odlikovalo, je pač umevno, saj so si Brežičani izposodili štiri take možakarje iz Celja. S tem je povedano vse. Obširno poročilo o slavnosti priobčimo prihodnjič.

— **„Celjsko pevsko društvo“** je s slavnosti v Brežicah poletelo v Zagreb, kjer je bilo predmet navdušenih ovacij. O tem izletu več v prihodnji številki.

— **Celjska policija,** ki dolge nosove kaže, se je včeraj s popoldanskim vlakom zelo klaverno vračala iz Brežic, kjer je skupila svojo zasluženost moralčno in fizično lekcijo. Na rajhenburškem kolodvoru jo je sprejelo navzoče občinstvo s „perest-aboug“-klici in z žvižganjem, kar ji je že itak omedlele živce tako razburilo, da je začela občinstvu — dolge nosove kazati.

— **Vlak je povozil med Brežicami in Savskim Marofom** posestnika Josipa Cvetka iz Gabrjev. Odtrgalo mu je obe nogi, eno roko ter mu zmečkalo glavo. To se je zgodilo ob 9. uri zjutraj, a ob 7. uri zvečer so še ljudje, ki so se vozili proti Zagrebu, baje videli ležati grozno razmesarjeno truplo ob železniški progi.

— **V občini Staracesta pri Ljutomeru** vršila se je dne 11. t. m. občinska volitev, ta občina je bila dosedaj pod komando štajerčevih pristašev, pri sedANJI volitvi pa so se postavili vrli narodni volilci na volišče kot eden mož ter izvolili v vseh treh razredih same narodne može in s tem izrgali občino za vselej iz rok štajerčevih pristašev.

Društveno gibanje.

— **Pri sv. Martinu v Rožni dolini** priredilno in pevsko društvo veselico dne 4. septembra 1904 s petjem, govori, tombolo, šaljivo pošto itd. Pri tej priliki naznanjamo, da nastopi poleg možkega zbora tudi nanovo ustanovljen mešan zbor. Ako bi pa bilo 4. septembra neugodno vreme, vrši se slavnost sledečo nedeljo. Da se vidimo v prav obilem številu iz vseh sosednih krajev kakor Celja, Vojnika, Dobrne, Galicije itd. v prijazni Rožni dolini. — Vspored in druge podrobnosti priobčimo prihodnjič.

Odbor.

— **Vabilo na planinsko veselico,** vršečo se dne 28. avgusta t. l. pri Jurkovi koči na Lisci (Zidani most). Spored: a) Predvečer sprejem dohajajoče gospode. b) Večernica pri gromu topov. c) Kres in umetalni ogenj. — Čarobna noč: fotografični posnetek. a) Juternica in solnčna kopa. b) Zajutrek med opazovanjem divne panorame. c) Pozdrav došle gospode. d) Nastop pevcev. e) Prosta zabava (igre, ples), Kosilo: pečen janjec. f) Sv. obhajilo in blagoslovljenje dr. Štorovih stopnic. g) Vpisavanje v spominsko knjigo. h) planinska četvorka. Absolutorij. Noč svetla, mehka, pot lahka, prenočišče novo, vino izborno, domača kuhinja poštena. — Prebitek za kočine potrebe. Gospodar.

— **Velika nedelja.** V soboto dne 20. t. m. ob 4. uri popoldne priredi slovensko akademsko

ferijalno društvo „Bodočnost“! tukaj svoj drugi dijaški „jour fixe“ v gostilni g. A. Mikina. — Vsi prijatelji dijaštva se vabijo, da se udeležijo tega sestanka. Po predavanjih tamburanje.

Stajarskemu in primorskemu učiteljstvu.

Odbor „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta“ je poslal deželnim učiteljskima društvoma v Celju in v Gorici ta-le odborov sklep:

Na zadnji glavni skupščini naše „Zaveze“ v Postojni, dne 22. maja t. l., je bil sprejet sledeči predlog: „Učiteljski konvikt“ se obrni do vseh deželnih učiteljskih društev, da se razširi njegov delokrog tudi na ostale slovenske dežele.“

O tem sklepu se je razgovarjal odbor „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“ v svoji seji dne 28. junija t. l. in sklenil sledeče:

Že ob ustanovitvi našega društva se je mislilo na to, da bodi „Učiteljski konvikt“ v Ljubljani zavod za vse slovensko učiteljstvo in zato so se bila tudi pravila osnovala tako, da ne govore o kaki posamezni deželi. Dotična dva poziva sta bila razglašena v obeh naših listih v „Učit. Tovarišu“ in „Popotniku“.

Ker je pa štajarsko učiteljstvo takrat mislilo na lastni tak konvikt v Mariboru in bilo menda že storilo tak sklep in baje že nabiralo denar v ta namen, in ker se je dalje čulo od strani, da se ogreva za tak lastni zavod tudi primorsko učiteljstvo, se je potem omejilo delovanje našega društva samo na Kranjsko.

Ker je pa sedanje štajarsko in primorsko učiteljstvo opustilo misel na svoj lastni konvikt in ob zadnji skupščini „Zaveze“ se izreklo, pristopiti in sodelovati pri našem kot skupnem društvu, izreka podpisani odbor, da z veseljem pozdravlja ta korak naših štajarskih in primorskih tovarišev in ga bo ob prihodnjem konviktovem občnem zboru najtopleje priporočal.

Četudi je učiteljstvo na Kranjskem dosedaj samo zbralo nad 20 000 K zgradbenega kapitala, se bo pa štajarsko in primorsko učiteljstvo sedaj s podvojeno silo potrudilo, da zamujeno popravi, in v ta namen se mu nudi baš letošnja desetletnica našega društva, ki jo hočemo proslaviti najlepše s tem, da zberemo čim več zgradbenega kapitala. Zato bi bilo želeti:

a) da pristopijo vsa ondotna učiteljska društva k našemu društvu kot pokrovitelji;

b) da prirejajo, kjer le mogoče, konviktu v korist koncerte ali domače veselice, saj sodeluje učiteljstvo domalega pri vseh društvih posojilnicah itd.;

c) da učiteljska društva in posamezniki sodelujejo pri kolekti poštnih znamk za učiteljski konvikt;

f) tudi imamo na razpolago še nekaj sto „krajcarskih in petkrajcarskih knjižic“, ki bi se razposlale posameznim okr. učiteljskim društvom, da jih razdele med delavnejše svoje člane, ki naj ob raznih prilikah razprodajajo dotične znamke dotlej, da se uredi dobrodelna loterija, za katero se sedaj v konviktovem odboru marljivo dela in pripravlja;

d) sploh pa naj vsa učiteljska društva kakor tudi posamezniki odbor „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta“ z besedo in dejanjem v vsem njegovem prizadevanju podpirajo.

Na ta način bomo skupno napravili velik korak naprej do plemenitega smotra, ki si ga je zastavilo društvo ob svojem postanku.

Upamo, da bo po tem pojasnilu slavni odbor ondotnega deželnega učiteljskega društva drage volje pri svojih okr. učiteljskih društvih storil nemudoma vse, da se ta želja uresniči in čimprej prične z nabiranjem zgradbenega kapitala po gori označenem načinu.

Zaradi „krajcarskih knjižic“ prosimo navodil, kam, komu in približno koliko naj bi jih poslali.

V trdni nadi, da smo dovolj in blagohotno osvetili vso zadevo, pričakujemo v kratkem odgovora, ker čas hiti in treba na delo.

Ker stojita kopersko in volosko učiteljsko društvo izven primorske deželne učiteljske zveze,

prosimo vljudno, da ju odbor o tem dopisu obvesti in morda povabi k skupnemu razgovoru.

S kolegialnim pozdravom za odbor „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta“:

J. Furlan, J. Dimnik, J. Režek,
t. č. predsednik. t. č. blagajnik. t. č. tajnik.

Druge slovenske novice.

— Nove poštne znamke. Kakor poroča poštini in brzojavni strokovni list, bodo poštne znamke od 1 do 6 vinarjev nekoliko izpremenili. Poštne znamke od 1 do 6 vinarjev dobe vrednostne številke v belih krogih na vseh štirih oglih. Pri znamkah od 10 do 30 vinarjev ostane vrednostna številka črna na belem polju in sicer v čveterokotih. Poštne znamke od 35 do 60 vinarjev bodo imele vrednostne številke bele na polju barve dotične znamke. Poštna znamka za 40 vinarjev bo, da jo bodo lažje razlikovali od 35 vinarske, vijoličasta.

— Vojaški novinci bodo pozvani letos v aktivno službo dne 10 oktobra; — enoletni prostovoljci in vsi novinci vojne mornarice, dalje nadomestni rezervisti pa 3. oktobra t. l. Pri nekaterih polkih — osobito bosanskih — mora starejše moštvo služiti, dokler ne pridejo novinci, a se jim bo ta čas zaračunal kot orožna vaja, oziroma tudi za dve vaji. Podčastnikom, kateri ostanejo, da vežbajo novince, nedomestne rezerviste, se ta čas všteje za dve orožne vaji.

— Strašna nesreča na državnem kolo dvoru v Ljubljani. V četrtek zjutraj je bil na državnem kolodvoru v Ljubljani povožen zapisovalec vozov, Josip Vidic. Sedem vozov je šlo preko njega; odtrgalo mu je obe nogi. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl.

— Bohinjska železnica. Železniški predor pri Radovni odprl se je slovesno dne 15. t. m. ob 12 in pol uri popoldne.

— Koroški Slovenci nameravajo s pomočjo posojilnic in raznih rodoljubov ustanoviti svojo kmetijsko družbo.

— Grozen samomor v Sežani. Andrej Goljevšček, kramar z manufakturnim blagom v Sežani, doma iz Vipolže, si je končal življenje na upravnem grozen način. — Po obedu je bil odšel v svojo sobo, vzel brivno britev ter si prerezal trebuh od ene strani do druge tako silno da so mu vsa čreva visela von. Prerezal si je tudi jetra in vranico. Ko so prihiteli domačini, nudil se jim je grozen prizor: Goljevšček je ležal ves v krvi. Nesrečnež si je trgal čreva in je bil še toliko pri zavesti, da je kričal: „Hočem umreti!“ Prihitevši zdravnik ga je povezal kako je mogel in ga dal odpeljati v bolnišnico v Trst. Pravi čudež je, da so ga pripeljali tja še živega. Ali bil je že pri kraju. Vendar so se zdravniki odločili za operacijo, seveda, brez vsake nade. — Nesrečni mož je umrl.

— Tržaške bombe. Redarstveni organi so aretovali Marcella Depaula, Friderika Giuluzzi in Hektorja Cusina. Prva dva sta baje v zvezi z afero bomb, zadnji pa je menda pomagal slikati poslopje namestništva z barvami italijanske trikolore. V četrtek popoldne je šel preiskovalni sodnik dr. Barzal z večjim številom policijskih agentov in z enim potapljačem v svobodno luko. Potapljač se je spustil v morje, kjer je ostal več nego celo uro. Ko so ga pa potegnili iz vode, je potapljač prinesel seboj zaboječek, katerega je bil našel na morskem dnu. Na zaboječku je bila — kakor ne onem, ki so ga našli v prostorih društva „Ginnastika“ — narisana mrtvaška glava z napisom: „Pericolo di morte“ (smrtna nevarnost). Pripoveduje se, da ste bili v zaboju dve Orsinijevi bombi — kakor prejšnji — in da je bil v zaboju še drug, železen zaboječek, v katerem se je nahajala potrebna razstrelivna snov. — Na istem mestu, kjer so našli bombe, je bil vsidran še pred 14 dnevi italijanski parnik „Manin“. Za njim se je pa vsidral istotam italijanski parnik „Francesco Garcia“, ki je pa v torek ponoči odplul.

— Trsatški grad pri Reki je kupil v torek na javni dražbi za 190.000 kron Josip Mezzurana.

Politični pregled.

— Ruski prestolonaslednik. Carica Aleksandra je v petek zjutraj povila sina. Radost v Petrogradu je nepopisna. V soboto ob tretji uri zjutraj je bil objavljen carjev manifest, ki priobčuje rojstvo velikega kneza Alekseja, sina carjevega. Car pozivlja vse ruske podanike, naj se vsi združijo z njim v molitev za srečo njegovega prvega sina, ki je poklican, da postane dedič moči, ki je po milosti božji podeljena ruskemu carju. Naslov prestolonaslednika, ki je bil podeljen velikemu knezu Mihajlu, preide po ruskih državnih zakonih na novorojenega velikega kneza.

— Kronanje kralja Petra. Ministrski svet je odobril v soboto od komisije izdelan načrt za kronanje kralja Petra. Program je izdelan po programu, ki se je vršil povodom kronanja rumunjskega kralja, toda je še enostavnejši. — Na kraljevo željo bodo tudi svečanosti, ki jih je na meravalo prirediti mesto Belgrad, zelo omejene.

Rusko-japonska vojna.

Iz Čifu se poroča: Ruska torpedovka, ki je v sredo semkaj dospela, se imenuje „Rezviji“; dolga je 61 m, obsega 240 ton s 3800 konjskimi silami in vozi 27 vozlov na uro. — Kapitan te ladje zatrjuje, da so velike ruske ladje samo s tem namenom zapustile Port Artur, da bi se združile z vladivostoško eskadro. — Japonci naskakujejo vsak dan trdnjavo z veliko vztrajnostjo. Z Volčje gore bombardirajo mesto neprestano z granatami. Lazaretna ladja „Mongolija“, na kateri se nahajajo tudi ženske in otroci, je tudi z ostalim brodom odplula iz pristanišča.

Iz Tokija se poroča: Ogenj japonskih baterij, postavljenih na portarturskem obrežju, je 10. t. m. prisilil rusko brodoge, da je odplulo na široko morje. Ko se je ladjeve pojavilo zunaj luke, ga je admiral Togo takej napadel. Bitka je bila silno ljuta in je trajala do noči. Kasneje so japonske torpedovke še opetovano napadle rusko eskadro. Nato se je japonsko brodoge umaknilo, samo ena stražna ladja je ostala na mestu, da bi opazovala gibanje ruskih ladij. — Dotična ladja je sporočila, da je ob mraku videla „Retvizana“ in „Pobjedo“ pluti proti pristanišču. Admiral Togo še ni poslal poročila o izidu bitke in o japonskih izgubah.

Korespondent „Daily Maila“ poroča iz Tavana, da dobivajo Rusi vsak dan veliko število vojakov v Mandžurijo in da silno utrjujejo svoje pozicije med Mukdenom in Kurokijevo armado. V torek se je slišalo v smeri japonskega desnega krila močno gromenje topov in razne eksplozije pri Anpingu značijo, da Rusi razstreljavajo skale in grade nove obrambne rove in jarke. Dva dni že dežuje na bojišču neprestano.

Petrograd 14. avgusta. (Uradno.) Brzojavka admirala Matureviča na carja od 12. t. m. poroča: Dne 10. t. m. ob 9. uri zjutraj je naša eskadra, obstoječa iz 6 oklopnjač, križarke „Askolda“, „Dane“, „Palade“ in „Novika“ ter 8 torpedovk pričela zapuščati Port Artur. Japonci so se koncentrirali nasproti naši eskadri in sicer so bile a prvi bojni vrsti oklopnjače „Asalu“, „Mikaza“, „Fuji“, „Jašima“ in „Šikišima“ ter križarke „Nišim“ in „Kasuga“; v drugi vrsti so bile križarke „Jakumo“, „Kasagi“, „Čitose“ in „Takasago“; v tretji vrsti je bilo 5 križark in oklopnjača „Čin Jen“, s približno 30 torpedovkami

Naša eskadra je manevrirala, da bi si odprla pot skozi sovražno eskadro.

Medtem so metale sovražne torpedovke plavajoče mine proti poti, po kateri smo hoteli pluti, vsled česar je postalo naše manevriranje zelo težavno.

Ob 1. uri popoldne se je eskadri po 40 min. trajajočem boju, posrečilo, odpreti si pot, ter pluti v smeri proti Šantungu.

Japonske ladje so nas zasledovale z vsemi silami. Ob 5. uri popoldne je pričel boj znova. Med bojem je padel poveljnik eskadre, dočim je bil poveljnik oklopnjače „Cesarevič“ ranjen ter se je onesvestil. Istočasno se je pokvaril stroj na krmilu, vsled česar se je morala ladja za 40 minut ustaviti.

Vsled te nezgode so morale druge ladje manevrirati okolu „Cesareviča“. Poveljništvo es-

kadre je prevzel knez Uhtomski, poveljništvo „Cesareviča“ pa najstarejši častnik. Ob mraku ni mogel „Cesarevič“ več slediti eskadri. Zgubil je eskadro z vida ter je plul proti jugu, da bi poskusil priti v Vladivostok. Po noči so „Cesareviča“ napadli Japonci z minami in ob svitu je prišel v Šantung.

London 12. avgusta. Japonci so se novič izkazali kot roparski narod. — Prekršili so na roparski način meonarodno pravo. Šest japonskih ladij je prišlo ponoči v nevtralni pristan v Čifu in tam napadlo rusko torpedovko „Rešiteljni“. Streljali so nanjo ter jo potem zavzeli ter odpeljali. Ker se je to zgodilo v nevtralnem pristanu, je to dejanje rop. „Rešiteljni“ se je branil dokler je mogel. Ko je videl, da se ne ubrani, je vse moštvo skočilo v vodo.

London 12. avgusta. Japonofilski listovi so prav klavrni radi izhoda ruskega brodoge iz Port Arturja in priznavajo, da se zdaj kmalu odloči, so li Japonci ali Rusi gospodarji na morju.

Moskva 12. avgusta. Ruski listi pišejo: Ako pride pri Liaojanu do bitke, tedaj bo to ena najkrvavejših bitk. — Japonci bodo šli v boj z 270.000 možmi in 750 topovi in strelnimi puškami. Skupno bosta sovražnika imela 470.000 mož in 1200 topov.

Petrograd 12. avgusta. Poročevalec „Ruskih Vjedomosti“ poroča z bojišča, da je položaj generala Kuropatkina danns tak, kakor je bil položaj Napoleona I pred veliko bitko pri Lipskem, iz česar pa še nikakor ne izhaja, da mora Kuropatkin podleči. — Dopisnik ceni, da imajo danes Rusi in Japonci 470.000 mož in 1200 topov na bojišču.

Petrograd 13. avgusta. General Steselj poroča, da je padlo v bojih od 13. do 16. maja v Kerskem zalivu 1000 Japoncev, 22.—26. pri Čenču 4000, pri Auvantanu 1000, pozneje tam 3000 in v bojih od 26. do 28. julija 10.000. — Skupaj je torej padlo v tem času 23.000 Japoncev. Vse te čete so Japonci morali žrtvovati, da so se le približali Port Arturju. Zato je otročje, če se bahajo Japonci, da bodo Port Artur sam dobili tako hitro.

Petrograd 12. avgusta. „Ruska brzojavna agentura“ je poročala 11. t. m. iz Mukdena: Med bojem dne 26. julija je poškodovala ruska oklopnjača „Retvizan“ dve sovražni ladiji, ki sta se takoj oddaljili. Najbrž sta oni dve, kaetri so videli Kitajci dne 2. t. m. pri Čifu.

London 13. avgusta. Kakor poročajo večerni listi iz Petrograda, so v bitki od 10. t. m. mine japooskih ladij baje poškodovale oklopnjačo „Cesarevič“, ki je dospela močno poškodovana v Kiaučau. — Zgube oklopnjače znašajo baje 205 mrtvih, med temi admiral Witthöft in 60 ranjencev.

Tokio 13. avgusta. Poročilo, da je križarka „Bajan“ ostala v bitki dne 10. t. m. nepoškodovana, se ima v toliko popraviti, da se ta križarka ni udeležila boja, ampak je ostala v Port Arturju.

Tokio 13. avgusta. Dosedanji japonski stroški znašajo 200 milijonov jenov ali 800 milijonov kron.

Liaojang, 13. avgusta. V bližini Liaojanga imajo sedaj Japonci koncentriranih 8 divizij s 250.000 možmi in 1000 topovi. Japonska armada je zopet začela previdno in počasi prodirati proti severu.

Tokio 13. avgusta. Kakor poroča admiral Togo, je bilo v pomorski bitki dne 10. t. m. močno poškodovanih pet ruskih ladij, med temi „Retvizan“, ki je bil v daljavi 3500 metrov večkrat zadet. Oklopnjača „Pobjeda“ je baje izgubila dve jadri, razun tega je bil tudi poškodovan na ladiji velik top. Ruske križarke so bile primerno malo poškodovane. Križarka „Bojan“ je ostala popolnoma cela. — Japonci so na svojih ladjah baje popravili škodo.

London 14. avgusta. „Times“ so prejele iz Šangaja sledeče poročilo: Ruska uničevalka torpedov „Grosvoj“ je priplula v ustje reke Jangtse, ker se mora stroj popraviti. Ladija, topovi in cevi za metanje torpedov so nepoškodovani. — Ruski odposlanec se je podal takoj na ladjo.

Loterijske številke.

Gradec, 13. avgusta 1904: 70, 78, 28, 66, 58.
Dunaj, " " " 77, 16, 34, 21, 31.

Zahvala.

(362) 1

Podpisani sem bil proti požaru zavarovan pri družbi „Avstrijski Phönix“. Ko mi je ogenj uničil poslopje, izplačala mi je omenjena zavarovalna po g. J. Lukmanu na Vrnskem takoj in brez kakšnegakoli odbitka vso zavarovalnino. Zato si štejem v prijetno dolžnost se tem potom javno zahvaliti in to družbo vsakomur priporočiti. V svrhu istine sledi moj in moje žene podpis.

V Trnavi, dne 12. avgusta 1904.

Mihael Kok. Franciska Kok.

St. 819.

(385)

Oddaja stavbe.

Stavba šolskega poslopja pri sv. Emi v okraju Šmarje pri Jelšah z dvema učnima sobama, s po eno sobo za šolsko pisarno, za učila in za enega učitelja in s stanovanjem za nadučitelja, katero se ima staviti na prostoru sedanjega šolskega poslopja, oddala se bo potom pismenih ponudb, in sicer po sledečih skupinah, na podlagi proračunjenih zneskov.

Skupina I.

Ta skupina obsega sledeča dela: a) podiranje, b) zemeljska in zidarska dela, e) klesarska dela, f) kleparska dela, g) slikarska dela, h) raznovrstna dela in naprava vodnjaka, za proračunjeni skupni znesek po 23.023 K 78 v.

Skupina II.

Ta skupina obsega c) tesarska dela za proračunjen znesek po 4473 K 82 v.

Skupina III.

Ta skupina obsega d) mizarska dela za proračunjen znesek po 3758 K 40 v.

Priskrbovanje stavbnega gradiva je v navedenih svotah zapopadeno; le pri zidarskih delih bo krajni šolski svet podjetniku vse kamene, kolikor se ga bo po stavbnem aparatu za temeljno in gornje zidovje potrebovalo, brezplačno na stavišče postavil. Za to proračunjeni znesek po 2400 K je od proračunjene svote I. skupine že odtegnjen.

Stavbeni operat, sestojč iz stavbenih načrtov, iz stroškovnjaka, stavbnega dovoljenja in iz stavbenih pogojev se zamore pregledati v šolski pisarni pri sv. Emi in pa pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju.

Lastnoročno podpisana pismena ponudba mora obsegati:

- krstno ime in priimek, bivališče in značaj ponudnika;
- eventualen popust ali pa doplačo v odstotkih za celo skupino prej omenjenega zneska s številkami in besedami razločno pisano;
- predpisano varščino (vadij) po okroglih 10 % za vsako skupino proračunjene stavbne svote, torej:
  - za I. skupino 2300 K,
  - za II. skupino 450 K, in
  - za III. skupino 370 K.

d) odločno izjavo, da je ponudbenik ves stavbeni aparat pregledal in da istega brezpogojno prizna.

Natančno po predstojčih določilih sestavljene ponudbe se morajo v eden zavitek zapečatiti z napisom: „Ponudba za šolsko stavbo pri sv. Emi“, prevedeti in najkasneje do dne 19. grudnia 1904 pri okrajnem šolskem svetu Šmarje v Celju v zaprtem zavitku vložiti ali tja poslati.

Okrajni šolski svet Šmarje pri Jelšah,
dne 27. novembra 1903.

Predsednik: Apfaltrern.

Lep harmonij
je naprodaj.

(359) 3-2

Več pove upravništvo „Domovine“.

Rakve

veliko izber, po raznih cenah ima na prodaj
MATEVŽ SKALOVNIK, Gaberje štev. 11. —
Naročila sprejema tudi Štefan Borušek,
grobokop na okoliškem pokopališču.

Ravnoram se sprejme tudi **učenec**
za mizarsko obrt. (364) 1

Trgovski pomočnik

izurjen v manufakturni in specerijski stroki ter pošten
in zanesljiv, zmožen slovenskega, nemškega in ogrskega
jezika, vojaščine prost ter z najboljšimi spričevali, želi
tako ali pa pozneje svojo

službo menjati.

Kdo in kje, pove upravništvo lista. (325) 6-5

Zveza slovenskih posojilnic v Celju

razpisuje s tem

službo uradnika.

Zahteva se spretnost v vseh strokah posojilniškega in po možnosti drugega združnega poslovanja ter znanje trgovskega knjigovodstva in korespondence.

Vojaščine prosti prosilci, ki so večji stenografi in bi se usposobili za revizijski posel, imajo prednost.

Plača in pogoji po dogovoru.

Nastop službe takoj oz. do 15. septembra 1904 ev. tudi pozneje.

Prošnje s spričevali in dokazili dosedanjega službovanja se sprejemajo do 25. avgusta 1904.

Stenografa

ki bi takoj vstopil, išče notar **L. Baš**
v Celju. (366) 2-1

Izgubil se je

v Savinski dolini, v okolici Žalec, Gotovlje,
Sv. Peter koščan etui z barvano sliko. Pošteni
najditelj naj ga izroči pri Hausenbichlerju v
Žalcu, kjer dobi tudi nagrado. (361) 2-1

(367) 1

Globoko užaljenim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem pretresujočo vest, da je naš iskrenoljubljeni, nepozabni soprog
oziroma oče, gospod

Franc Julij Fridrich

bivši tovarnar in lastnik premogokopa v Libojah in Zabukovcih

danes v soboto, dne 13. avgusta 1904 ob 7. uri zvečer po dolgi, mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, v 77. etu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v torek, dne 16. avgusta ob 9. dopoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Grižah, kjer se zemeljski ostanki nepozabnega rajnika po sv. maši zadušnici polože k večnemu počitku v rodbinsko rakev.

Dragi rajnik se priporoča v blag spomin in molitev!

Graščina Mirazan pri Petrovčah v Sav. dol., dne 13. avg. 1904.

Pavlina Fridrich, soproga. — Franc Emanuel Fridrich, graščak, Ivan Pavl Fridrich, ekonom in logarski uradnik, in med. univ. dr. Emanuel Julij Fridrich, sinovi. — Marija Fridrich, c. kr. poštna pom. uradnica in Antonija Fridrich, hčere.

Kje?

Le pri

„Merkur-ju“

trgovina z želez-

nino, P. Majdič, se kupijo najboljši poljedelski stroji,

mlatilnice

vitelji, slamoreznice itd.

Bogata zaloga **traverz**

in železniških šin, železa

za vezi, cementa, vodovodnih naprav in cevi in vsakovrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.

